

UPUTSTVO ZA BODOVANJE MATURSKOG I STRUČNOG ISPITA, jun 2026. godine

1. Ukupno **2 boda**:

A) Zaokružen broj 3: putopisa i biografije – **1 bod**

B) Učenik/učenica* dobija **1 bod** ako je tačno zaokružio odgovor pod A i obrazložio: Tekst sadrži elemente **putopisa**, jer autor opisuje Pariz, njegove ulice, restorane, knjižare i kulturnu atmosferu grada nekad i sad. Istovremeno, tekst ima obilježja **biografije**, jer iznosi činjenice iz života Ernesta Hemingveja i slični odgovori u kojima se istovremeno obrazlažu elementi putopisa i biografije.

Napomena: Ukoliko učenik nije tačno odgovorio na zadatak pod A, ne priznaje se odgovor pod B bez obzira na njegovu tačnost.

2. Učenik dobija **1 bod** za potpuno tačan odgovor: N, N, T, N

3. Zaokružen broj 3: Gertruda Štajn – **1 bod**

4. Učenik dobija **1 bod** ako je napisao naziv djela *Sunce se ponovo rađa*.

5. Učenik dobija **1 bod** ako je napisao da je Pariz bio utočište mladim ljudima, umjetnicima, i dao im željenu slobodu da stvaraju/grad inspiracije/stvaralačke slobode/ kulturnog uzdizanja koje čovjek nosi sa sobom cijelog života i slični odgovori.

6. Učenik dobija **1 bod** za potpuno tačan odgovor:

preci, bici/bitki, koncerata, mišlju/misli

7. Učenik dobija **1 bod** ako pravopisno tačno prepíše rečenicu: U sklopu mini turneje „Jesenja putovanja“, Crnogorski simfonijski orkestar će prirediti koncert u Vladinom domu na Cetinju.

8. Učenik dobija **1 bod** ako je napisao: ljudski, seoski, sudski.

9. Učenik dobija **1 bod** za potpuno tačan odgovor:

Primjer 1: književnoumjetničkom/književnom/umjetničkom

Primjer 2: novinarsko-publicističkom/novinarskom/publicističkom

* u daljem tekstu učenik

10. Ukupno **3 boda**:

A) Učenik dobija **1 bod** za potpuno tačan odgovor:

Primjer 1: koji ima snage, moći za nešto/sposoban/objašnjenje 2

Primjer 2: skup lica iste struke/stručnjaci/objašnjenje 1

B) Učenik dobija **1 bod** za potpuno tačan odgovor:

Primjer 1: iz turskog

Primjer 2: iz francuskog

C) Zaokružen broj 1: homonimiju – **1 bod**

11. Učenik dobija **1 bod** za potpuno tačan odgovor:

u središte radnje 3.

duhovno pročišćenje 2.

osjećanje beznađa, bezvoljnosti, dosade 1.

12. Zaokružen broj 3: farsa – **1 bod**

13. Učenik dobija **1 bod** ako je napisao: peripetija, ekspozicija, ~~kulminacija~~, rasplet, zaplet

14. Učenik dobija **1 bod** ako je zaokružio broj 1 i napisao da je kompozicija romana građena na osnovu paralelnog sižea jer se prate dva narativna toka – ratovanje puka i porodična/ljubavna priča porodice Isaković *i slični odgovori*.

Učenik je zaokružio broj 2 i obrazložio da je kompozicija romana prstenasta/kružna jer je prvo i posljednje poglavlje građeno na istom principu: poglavlja nose simboličan naslov *Beskrajni, plavi krug. U njemu, zvezda/ Vuk Isaković* na početku romana budi se iz sna, da bi na kraju romana ponovo utonuo u san/na početku i na kraju romana se ponavljaju isti događaji, iste rečenice pa čak i pasusi *i slični odgovori*.

Napomena: Priznaje se i ako učenik nije zaokružio broj ispred konstatacije, ali je tačno obrazložio.

15. Ukupno **3 boda**:

A) Učenik dobija **1 bod** ako je napisao: Ivo Andrić, *Na Drini ćuprija*

B) Učenik dobija **1 bod** ako je napisao: Mehmed-paša Sokolović

C) Učenik dobija **1 bod** ako je napisao da je dječak upamtio sliku svoje i drugih majki dječaka koje su ostale na drugoj obali Drine i poželio da može da poveže tu obalu i onu na koju su ga odveli Turci otevši ga iz naručja majke/danak u krvi/dječak je nasilno odveden iz svog kraja *i slični odgovori*.

16. Ukupno **2 boda**:

- A) Učenik dobija **1 bod** ako je napisao: u Kruševcu/u tazbini/ kod Jugovića
- B) Učenik dobija **1 bod** ako je napisao da *bijela knjiga*, tj. motiv pisma pokreće radnju jer Banović Strahinja nakon toga odlazi na Kosovo i bori se s vlah Alijom da povrati svoju ljubav *i slični odgovori*.

17. Ukupno **2 boda**:

- A) Učenik dobija **1 bod** ako je napisao pansion gospođe Voker/pansion – tamnica, gospođa Voker – čuvar
- B) Učenik dobija **1 bod** ako je napisao da opis pocijepane ženske suknje sugerše da je u pansionu Voker sve staro, dotrajalo, pocijepano, iskrpljeno./„Bleda punoća“ i „tifus“ u opisu žene sugeršu vlažan, mračan i neprovjetren enterijer./Iskrpljena haljina vlasnice sugerše da se enterijer ne obnavlja, već beskonačno prepravljaja./„Kužna isparenja“ upotrijebljena u opisu male žene, asocijacija su za ustajalost i vlagu... i drugi slični odgovori koji upućuju na zaključak da je enterijer depresivan, dotrajao, baš kao i suknja njegove vlasnice.

18. Ukupno **3 boda**:

Učenik dobija po **1 bod** za tačno napisan naziv pjesme i autora:

1. *Albatros*, Šarl Bodler
2. *Slomljenom oknu*, Aleksandar Leso Ivanović
3. *Noć skuplja vijeka*, Petar II Petrović Njegoš

19. Zaokruženi broj 3: refleksivne lirike – **1 bod**

20. Učenik dobija **1 bod** ako je napisao: u odlomku 2/U *Slomljenom oknu*

21. Ukupno **2 boda**:

retorsko pitanje: 2 – **1 bod**

kontrast: 1 i/ili 3 – **1 bod**

22. Učenik dobija **1 bod** ako objasni da Sartrova misao znači da drugi ne dozvoljavaju da Merso u potpunosti bude slobodan i bude ono što hoće, nego mora biti ono što se od njega očekuje/zato što drugi od Merso očekuju da bude kao i oni/što nam drugi zbog uvriježenih društvenih konvencija ne dozvoljavaju da mi biramo da li ćemo ih prihvatiti/drugi ocjenjuju naše postupke/drugi nas procjenjuju, definišu a da nas suštinski ne poznaju/drugi nas ograničavaju pri sopstvenom izboru *i slični odgovori*.

23. Ukupno **3 boda**

- A) Učenik dobija **1 bod** ako je napisao Dingo/pas
- B) Učenik dobija **1 bod** ako je napisao Andreas/Andreas Sam
- C) Učenik dobija **1 bod** ako je napisao usamljenost i tuga

24. Uputstvo za bodovanje molbe

8 bodova

FORMA I SADRŽAJ TEKSTA 3 boda	JEZIK 3 boda	STIL 2 boda
<p>Svi podaci dati u uputstvu upotrijebljeni su i raspoređeni prema principima oblikovanja teksta. 3 boda</p> <p>Svi podaci su pravilno raspoređeni, ali nedostaje jedan podatak koji ne utiče na razumijevanje teksta, odnosno suštinski element koji ne narušava formu teksta. 2 boda</p> <p>Nedostaje više podataka, ali je tekst razumljiv. 1 bod</p> <p>Nije poštovana zadana forma ili je sadržina teksta nerazumljiva... 0 bodova</p>	<p>U tekstu nema gramatičkih i pravopisnih grešaka. 3 boda</p> <p>Pravopisna i gramatička norma se uglavnom poštuju, a odstupa se od normom propisane upotrebe - interpunkcijskih znaka i/ili - pravilne upotrebe prijedloga zbog i radi, s... (npr. „u vezi nečega“ umjesto „u vezi s nečim“; „obzirom na“ umjesto „s obzirom na“...).</p> <p>2 boda</p> <p>Pravopisna i gramatička norma se donekle poštuju, jer - odstupa od dosljedne primjene ijekavskog i ekavskog izgovora - griješi u upotrebi interpunkcijskih znaka (npr. izostavlja zarez kod vokativa, inverzije, umetnute rečenice...) i/ili - griješi u upotrebi prijedloga... 1 bod</p> <p>U tekstu postoje tri suštinska ograđenja o jezičku normu ili više njih (nepravilna upotreba padežnih oblika, greške u pisanju velikog slova, nepoštovanje pravila o sastavljenom i rastavljenom pisanju riječi, greške u primjeni glasovnih promjena, greške u primjeni pravila kongruencije, greške u</p>	<p>Rečenice su oblikovane, jasne i prilagođene i sadržaju i formi teksta. 2 boda</p> <p>U tekstu postoje stilske greške (npr.: - ponavljanje riječi u istoj ili susjednim rečenicama/ nepravilno obraćanje i oslovljavanje/ upotreba pleonazama/ nedorečenost/navođenje suvišnih podataka...) 1 bod</p> <p>Rečenice su neoblikovane, nejasne, nedovršene... 0 bodova</p>

	pisanju suglasnika J, greške u pisanju upitne rječce LI, greške u pisanju negacija...).	
	0 bodova	

Napomena: Ukoliko učenik na sadržaj i formu teksta dobije 0 bodova, jezik i stil se ne ocjenjuju.

25. Uputstvo za bodovanje eseja:

1. Između virtuelnog i stvarnog prijateljstva Sadržaj – 7 bodova

Poštovanje postavljenih zahtjeva	Kreiranje teksta koji odgovara postavljenim zahtjevima: - ukazivanje na (ne)popularnost virtuelnih prijateljstva (1 bod) - poređenje virtuelnog i stvarnog prijateljstva; navođenje prednosti i mana (1 bod) - ukazivanje i obrazlaganje važnosti prijateljstva (1 bod) Ukupno 3 boda
Kritičko mišljenje, upotreba podataka, argumentovanje i iznošenje sopstvenih stavova/misli/ideja...	Kreiranje teksta uz: - originalan/kreativan pristup temi (1 bod) - navođenje i obrazlaganje odgovarajućih primjera/podataka u razvijanju teme (1 bod) - detaljnije obrazlaganje i povezivanje primjera/podataka u razvijanju teme (1 bod) - argumentovanje sopstvenih stavova (1 bod) Ukupno 4 boda

Napomena: Ukoliko učenik na sadržaj eseja dobije 0 bodova, jezik i struktura teksta se ne ocjenjuju.

Jezik i struktura teksta – 6 bodova

JEZIK 3 boda	STIL 2 boda	GRAFIČKA FORMA TEKSTA 1 bod
U tekstu nema gramatičkih i pravopisnih grešaka. 3 boda Pravopisna i gramatička norma se uglavnom poštuju, a odstupa se od normom propisane - upotrebe interpunkcijskih znaka i/ili - pravilne upotrebe prijedloga <i>zbog</i> i <i>radi</i> , s... (npr. „u vezi nečega“ umjesto „u vezi s nečim“;	Rečenice su oblikovane, jasne i prilagođene i sadržaju i formi teksta. 2 boda U tekstu postoje stilske greške (npr.: ponavljanje riječi u istoj ili susjednim rečenicama/upotreba pleonazama/nedorečenost/ navođenje suvišnih podataka...) 1 bod Rečenice su neoblikovane, nejasne, nedovršene...	Prilagođavanje ukupne organizacije i grafičke forme teksta njegovoj logičnoj strukturi (jasno razdvaja uvod, razradu, zaključak, pasuse). 1 bod Neprikladnost forme teksta njegovoj logičnoj strukturi (izostaje razdvajanje uvoda, razrade, zaključka). 0 bodova

<p>„obzirom na“ umjesto „s obzirom na“...).</p> <p>2 boda</p> <p>Pravopisna i gramatička norma se donekle poštuju, jer</p> <ul style="list-style-type: none"> - odstupa od dosljedne primjene ijekavskog i ekavskog izgovora - griješi u upotrebi interpunkcijskih znaka (npr. zarez kod vokativa, inverzije, umetnute rečenice...) <p>i/ili</p> <ul style="list-style-type: none"> - griješi u upotrebi prijedloga... <p>1 bod</p> <p>U tekstu postoje tri ili više suštinskih ograđenja o jezičku normu (nepravilna upotreba padežnih oblika, greške u pisanju velikog slova, nepoštovanje pravila o sastavljenom i rastavljenom pisanju riječi, greške u primjeni glasovnih promjena, greške u primjeni pravila kongruencije, greške u pisanju suglasnika J, greške u pisanju upitne rječice LI, greške u pisanju negacije...).</p> <p>0 bodova</p>	<p>0 bodova</p>	
--	-----------------	--

2. Kanjoš Macedonović – junak mudrosti, a ne sile

Sadržaj – 7 bodova

<p>Poštovanje postavljenih zahtjeva</p>	<p>Kreiranje teksta koji odgovara postavljenim zahtjevima:</p> <ul style="list-style-type: none"> - navođenje osnovnih podataka o djelu (npr. autor, vrsta, rod...) (1 bod) - predstavljanje karakternih i fizičkih osobina Kanjoša Macedonovića (1 bod) - ukazivanje na važnost mudrosti (1 bod) <p>Ukupno 3 boda</p>
<p>Kritičko mišljenje, upotreba podataka, argumentovanje i iznošenje sopstvenih stavova/misli/ideja...</p>	<p>Kreiranje teksta uz:</p> <ul style="list-style-type: none"> - originalan/kreativan pristup temi (1 bod) - navođenje i obrazlaganje odgovarajućih primjera/podataka u razvijanju teme (1 bod) - detaljnije obrazlaganje i povezivanje primjera/podataka u razvijanju teme (1 bod)

	- argumentovanje sopstvenih stavova (1 bod) Ukupno 4 boda
--	--

Napomena: Ukoliko učenik na sadržaj eseja dobije 0 bodova, jezik i struktura teksta se ne ocjenjuju.

Jezik i struktura teksta – 6 bodova

JEZIK 3 boda	STIL 2 boda	GRAFIČKA FORMA TEKSTA 1 bod
<p>U tekstu nema gramatičkih i pravopisnih grešaka. 3 boda</p> <p>Pravopisna i gramatička norma se uglavnom poštuju, a odstupa se od normom propisane</p> <ul style="list-style-type: none"> - upotrebe interpunkcijskih znaka <p>i/ili</p> <ul style="list-style-type: none"> - pravilne upotrebe prijedloga <i>zbog</i> i <i>radi</i>, s... (npr. „u vezi nečega“ umjesto „u vezi s nečim“; „obzirom na“ umjesto „s obzirom na“...). <p>2 boda</p> <p>Pravopisna i gramatička norma se donekle poštuju, jer</p> <ul style="list-style-type: none"> - odstupa od dosljedne primjene ijekavskog i ekavskog izgovora - griješi u upotrebi interpunkcijskih znaka (npr. zarez kod vokativa, inverzije, umetnute rečenice...) <p>i/ili</p> <ul style="list-style-type: none"> - griješi u upotrebi prijedloga... <p>1 bod</p> <p>U tekstu postoje tri ili više suštinskih ogrešenja o jezičku normu (nepravilna upotreba padežnih oblika, greške u pisanju velikog slova, nepoštovanje pravila o sastavljenom i rastavljenom pisanju riječi, greške u primjeni glasovnih</p>	<p>Rečenice su oblikovane, jasne i prilagođene i sadržaju i formi teksta. 2 boda</p> <p>U tekstu postoje stilske greške (npr.: ponavljanje riječi u istoj ili susjednim rečenicama/upotreba pleonazama/nedorečenost/ navođenje suvišnih podataka...).</p> <p>1 bod</p> <p>Rečenice su neoblikovane, nejasne, nedovršene... 0 bodova</p>	<p>Prilagođavanje ukupne organizacije i grafičke forme teksta njegovoj logičnoj strukturi (jasno razdvaja uvod, razradu, zaključak, pasuse). 1 bod</p> <p>Neprikladnost forme teksta njegovoj logičnoj strukturi (izostaje razdvajanje uvoda, razrade, zaključka). 0 bodova</p>

<p>promjena, greške u primjeni pravila kongruencije, greške u pisanju suglasnika J, greške u pisanju upitne riječi LI, greške u pisanju negacije...).</p> <p>0 bodova</p>		
---	--	--